

PSK450 – TRAVMA PSİKOLOJİSİ

2017-2018 GÜZ, SALI 09.00-11.50 (B-104)

Doç. Dr. Okan Cem Çırakoğlu
okan@baskent.edu.tr

PSK450 – TRAVMA PSİKOLOJİSİ

Travma Psikolojisi Dersinin Amacı

Travmatik olaylar ve travmalar yaşamın kaçınılmaz bir parçası olarak karşımıza çıkarlar. Neredeyse her insan toplumunda insan eliyle yaratılmış ya da doğal olarak gerçekleşen travmalara rastlanır. Psikolojik travmaların en önemli özelliği doğru biçimde ele alınmaması halinde uzun süreli ve dirençli başka sorunlara yol açabiliyor olmasıdır. Örneğin, travmatik olaylara maruz kalan bireylerin madde kullarımlarında artış olabildiği bilinmektedir. Bu da uzun vadede madde kullanımıyla ilgili yeni sorunların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir.

Travmatik olaylara maruz kalan her bireyin travmayla ilişkili stres bozuklukları geliştirmesi gerekmez. Yaş, cinsiyet, bireyin psikolojik sağlığı, daha önceki travma öyküsü gibi sayısız değişken bu aşamada belirleyici rol oynamaktadır. Doğru ve zamanında yapılan travma müdahalelerinin bireylerin psikolojik sağlığı üzerindeki etkileri yadsınamaz.

Bu bilgiler ışığında bu derste öğrencilerin travmayla ilişkili risk faktörlerini tanıyabilmeleri ve travma müdahalelerinde izlenen temel ilkeleri hakkında bilgi sahibi olmaları amaçlanmaktadır. Travma ve travmaya müdahale konusunda etkileri olan kültür, gelişimsel özellikler gibi diğer değişkenler de ders boyunca ele alınması hedeflenen konular arasındadır.

Bu dersin sonunda öğrencilerin;

1. Travmayla ilişkili kavramlar ve tanımlar hakkında doğru ve geniş bir bilgi birikimine sahip olmaları,
2. Psikolojik travmaların birey üzerindeki etkilerini kavrayabilecek bilgiye sahip olmaları, ,
3. Travma ve travmaya müdahale konusunda kültürün ve gelişimsel evrelerin etkilerini öğrenmiş olmaları,
4. Travma müdahalesinde kullanılan sağaltım yaklaşımlar ve izlenen temel ilkeler hakkında bilgi sahibi olmaları,
5. Travma sonrası gelişme kavramı hakkında bilgi sahibi olmaları beklenmektedir.

İçeriği gereği bu ders tüm öğrencilerin sınıf tartışmalarına farklı biçimlerde katkı sağlayabileceği bir derstir. Bu nedenle, ders süresince farklı psikolojik travmalarla ilgili vakalar üzerinde durulacaktır. Bu nedenle dersi öğrencilerin sınıf tartışmalarına katkıda bulunması çok önemlidir.

Bu derste öğrencilerden neler beklenmektedir?

Dersin en verimli biçimde sürdürülmesi için öğretim elemanının ve öğrencilerin bazı sorumluluklarını yerine getirmeleri önemlidir. Ders materyalinin okunması ve verilen ödevlerin titizlikle ele alınması önemlidir. Bu sayede derste istenilen karşılıklı, etkileşimli ders ortamının sağlanabilmesi için önemli bir adım atılmış olacaktır. Derslerin sadece öğretim elemanının anlatımıyla gerçekleştirilmesi her zaman için verimli sonuçlar doğurmamaktadır. Bu nedenle, öğrencilerin derse katılımları son derece önemlidir. Geçmiş deneyimlerimiz ve eğitimin kalitesi açısından ele alındığında, öğrencilerin aşağıdaki konularda hassasiyet göstermeleri beklenmektedir.

- Lütfen derste cep telefonunuzu sessiz konuma getiriniz. Ders boyunca sandalyenizin üzerinde veya elinizde cep telefonu olmamasına özen gösteriniz.
- Lütfen derse geliş saatlerinize özen gösteriniz.
- Ders kapsamında hazırlayacağınız tüm ödevlerde APA yazım kurallarını uygulayınız.
- Sizden istenen ödevlerde (ister dönem içindeki küçük ödevler olsun, ister dönem sonu projeleriniz) etik

kurallara riayet ediniz.

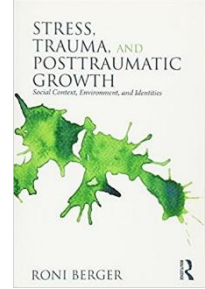
Akademik aşırımcılık (intihal / plagiarizm) akademik ortamlarda kesinlikle mazur görülmeven çok önemli bir etik ihlaldir. Herhangi bir ödevde veya proje raporunda akademik aşırımcılık olduğuna kanaat getirilmesi durumunda, o ödev veya projeden "0"(sıfır) notu alırsınız. Ayrıca hakkınızda akademik soruşturma başlatılır.

Ders Kitabı ve diğer materyaller

Derste temel kitabın yanısıra makalelerden de yararlanılacaktır. Ele alınacak konular ve ilgili kitap bölümü "haftalara göre işlenecek konular" başlığı altında verilmektedir. Dönem içerisinde bazı haftalarda okunmak üzere belirlenecek makaleler öğretim elemanı tarafından sağlanacaktır.

Ders Kitabı

Berger, R. (2015). *Stress, trauma and posttraumatic growth: Social context, environment and identities*. NY: Routledge.

Yardımcı ders materyalleri

Eldoğan, D., Korkmaz, L., Helvacı, E., Yeniçeri, Z. ve Kökdemir, D. (2015). *Akademik yazım kuralları kitapçığı (4. Baskı)*. Ankara:BÜ.

Değerlendirme

Dersin değerlendirme sistemi aşağıda verilmiştir. Ara sınav haftasında bir 1. sınav yapılacaktır. Bu derste öğrencilerin bir dönem projesi hazırlamaları beklenmektedir. Aşağıda dönem boyunca yapılacak uygulamalar ve puan değerleri bulunmaktadır.

Uygulama	%
Ara sınav	40
Final	40
Dönem Projesi	20
Toplam	100

Dönem Projesi

Bu derste dönem projesi olarak travma yaşamış bir insanın ya da bir travmatik olayın konu edildiği bir KISA ÖYKÜ yazmanız istenmektedir. Bu öykü genel hatlarıyla, travmatik olaylarla ilgili olarak öğrendiğiniz her şeyden yararlanarak yazabileceğiniz bir öykü olmalıdır. Öyküde bir bireyin ya da bir topluluğun yaşamından bir kesit kurgusal olarak anlatılmalıdır. Öyküyü okuyan bir okuyucu travmatik olayın etkilerini, yaşanan duyguları, yaşamsal değişimleri ya da iyileşmeyi de anlamış olmalıdır. Yazacağınız metnin bir öykü olduğunu unutmadan yarar vardır. Bu nedenle aşağıdaki ipuçları işinizi kolaylaştırabilir.

- Sizden edebi bir eser beklenmediği için üzerinizde baskı hissetmenize gerek yok. Öykünüz edebi olarak değerlendirilmeyecek.
- Öykünüzün klasik anlamda bir çatışma ve çözüm içermesi ya da böyle bir kurgusu olması gerekmez. Anlatı biçiminde yazılmış metinler de yazabilirsiniz.

- Öykünüzde konu, zaman, yer, olay sınırlaması yoktur. Herhangi bir kurgu ya da gerçek vakadan esinlenilmiş metin yeterlidir.
- Öykünüz bir ders anlatımı ya da kitap bölümü gibi olmamalıdır.
- Öykünüzde dönem boyunca öğrendiğiniz bilgilerin izleri olmalıdır.

Ödevinizin biçimsel olarak APA kurallarına göre yazılması gerekmektedir. Yani bir kapak sayfası olmalıdır. Bu ödevde Öz yazmanıza gerek yoktur. Kaynak olarak sadece kitabınızdaki bilgiler yeterlidir. Ancak, siz başka kaynaklardan yararlandıysanız, bu kaynakları da kaynakçada belirtmelisiniz. Ödevinizin içeriğini ve APA yazım kuralları açısından yazımını ayrı ayrı puanlayacağım. Öykünüzün kapak, ana metin ve kaynakça olmak üzere en az 7 sayfa olmalıdır. Sayfa üst sınırı bulunmamaktadır.

Teslim tarihi: 19 Aralık 2018

Haftalara göre işlenecek konular

Aşağıda haftalara göre işlenecek konular verilmiştir. Bu program dersin gidişatına göre değişiklik gösterebilir. Bazı haftalarda derse gelecek konular olacağı için içerik aşağıdaki tabloyla haftalara göre örtüşmeyebilir. Ancak öğrenciler o haftanın materyalini derste ele alınmamış bile olsa okumakla ve öğrenmekle yükümlüdür.

Hafta	Tarih	Konu	Bölüm no
1	26 Eylül 2017	Concepts and definitions	1
2	3 Ekim 2017	Classifications of Stressful Events	2
3	10 Ekim 2017	Leading Theories	3
4	17 Ekim 2017	Effects of Stress on Individuals	4
5	24 Ekim 2017	Effects of Stress on Couples and Families	5
6	31 Ekim 2017	Effects of Stress on Communities	6
7	7 Kasım 2017	Developmental Perspectives: Stress, Trauma, and PTG Across the Life Cycle	7
8	14 Kasım 2017	Ara Sınav	
9	21 Kasım 2017	Cultural Aspects	8
10	28 Kasım 2017	Helping Individuals Affected by Highly Stressful Events	9
11	5 Aralık 2017	Interventions with Cuples and Families	10
12	12 Aralık 2017	Community Interventions	11
13	19 Aralık 2017	Vaka Çalışmaları	
14	26 Aralık 2017	Değerlendirme ve Kapanış	